

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878
NO. 37. — ŠTEV. 37.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878
VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 14, 1934. — SREDA, 14. FEBRUARJA 1934

VSA AVSTRIJA V STRASNEM OGNJU IN KRVI

BERLIN PROTI VMEŠAVANJU; VSE NAPETO PRIČAKUJE, KAJ BO STORILA ČEHOSLOVAŠKA

Nekateri cenijo, da je bilo dosedaj usmrčenih do dva tisoč oseb. — Socijalisti so se zabarikadirali v Marxhofu ter nudili silovit odpor vladnim četam. — Med žrtvami je tudi dosti žensk in otrok. Severna postaja v Florisdorfu je v razvalinah.

DUNAJ, Avstrija, 13. februarja. — Vsa Avstrija je danes v ognju državljanske vojne. Popoldne in zvečer so se odigrali prizori, ki popolnoma nič ne zaostajajo za najstrašnejšimi prizori svetovne vojne.

Socijalisti so se utaborili v Marxhofu, ogromni stanovanjski hiši. Vojaštvo jih je napadlo s puškami, strojnimi, plinskimi bombami in topovi. Nekaj nadstropij se je zrušilo in pokopalo pod seboj številne moške, ženske in otroke.

Natančnega števila žrtev ni mogoče dognati. — Nekateri domnevajo, da je v dva dni trajajočih bojih, ki so se vršili po raznih avstrijskih mestih padlo nad dva tisoč oseb. Število ranjenih je ogromno.

Ob pol osmih je stopila v akcijo artilerija pod poveljstvom kneza Hartensteina. Njen cilj je bila ogromna stanovanjska hiša Marxhof, ki je veljala štiri milijone dolarjev.

Tukajšnji dopisnik "Berliner Tageblatta" pravi, da se je peti infanterijski polk pridružil socijalistom.

Artilerija je stopila v akcijo tudi v Florisdorfu, kjer stanujejo večidel same delavske družine. Severna postaja je popolnoma porušena.

Socijalisti pa niso osamljeni v boju proti Dollfusovi vladi. Pridruživši se jim je tudi več krščanskih socijalistov.

Da se je državljanska vojna razširila tudi po deželi, je razvidno iz poročil, ki so dospela iz Linza, Gradca, Bruck an der Mur, Woergela, Kufsteina in Eggenberga.

V večini teh krajev imajo zaenkrat socijalisti premoč, dočim čakata policija in žandarmerija vojaških ojačenj.

Revolucionarji so se polastili municijske tovarne pri Steyeru. Socijalisti so dobro opremljeni s strojnimi puškami, revolverji in ročnimi granatami.

Vojaštvo je najprej poskušalo pregnati socijaliste iz Marxhofa s plinskimi bombami, ker pa bombe niso dosti zalegle, je stopila artilerija v akcijo ter porušila dvojne nadstropij. V Marxhofu stanuje 2200 družin.

Neki socijalistični voditelj je rekel zastopniku "Associated Press":

— Mi nismo revolucionarji. Mi nočemo strmoglaviti vlade. Zahtevamo edinole pravico do življenja. Na svoje oči ste se lahko prepričali, da nas hoče vlada pomandrat. Drugega nam ne preostaja kakor boriti se. Izbire nimamo nobene, kajti v vsakem slučaju se nam reži smrt v obraz. Vprašanje je le, če bomo umrli vsled krogel, lakote ali vrvi. Nekega dne bo svet priznal, da smo se borili za zaščito delavskih pravic.

BERLIN, Nemčija, 13. februarja. — Nemška vlada je mnenja, naj se Avstriji sami med seboj pobotajo. Nemčija ne bo intervenirala, že vsaj zaenkrat ne. Vse je odvisno od Čehoslovaške. Ako bi Čehoslovaške čete vdrle v Avstrijo, bi Nemčija tega ne mogla mirno gledati.

RIM, Italija, 13. februarja. — Italija ne stremi po tem, da bi dobila Avstrija vlado, ki bi bila Italiji naklonjena. Italiji povsem zadostuje, da ima Avstrija vlado, ki se bo močno zavzemala za neodvisnost Avstrije ter bo odločno proti spojitvi z Nemčijo.

Ruski general o japonski nevarnosti

LINDBERGH JE ZAMAN PROTESTIRAL

Lindbergh je poslal predsedniku protest glede zračne pošte. — Roosevelt protesta ne bo vpošteval.

Washington, D. C., 13. febr. — Bela hiša je zavrgla protest Charlesa A. Lindbergha, ki ga je poslal predsedniku Rooseveltu glede vladne odločitve o prevažanju pošte z aeroplani.

Predsednikov tajnik Stephen T. Early, ne da bi omenil, da je Lindbergh iz visoko vsoto udeležen pri pogodbi za prevažanje zračne pošte, pravi, da je Lindbergh poslal protest v namenu, da pride zadeva v javnost.

Izjava Bele hiše pravi, da je bila Lindberghova protestna brzojavka prej objavljena v časopisih, kot pa je sprejel predsednik Roosevelt. V takem slučaju pa je običaj Bele hiše, da se za take prizive ali proteste ne zmeni.

Predsednik Roosevelt je 9. februarja na priporočilo generalnega poštarja Farleya, preklical vse pogodbe z različnimi privatnimi aviativnimi družbami za prevažanje pošte. Generalni poštar je nato preklical te pogodbe, vsled česar je Lindbergh v zmoti, ker v svojem protestu pravi, da je predsednik razveljavil pogodbo. Zračno pošto bodo sedaj prevažali vojaški aeroplani.

Senatni odbor, kateremu načeljuje senator Black, že več tednov preiskuje pogodbe za prevažanje pošte. Preiskava je dognala, da je Lindbergh sprejel v dar od Western Air Express Company delnic v vrednosti \$250,000 in ta družba dela velike dobičke. Poleg tega pa dobiča še Lindbergh od te družbe \$10,000 letne plače. Te delnice so bila Lindberghu poslana s posebnimi navodili, kako jih naj vpiše med svoje dohodke zaradi plačila dohodninskega davka.

OČIVIDEC O SPOPADIH NA DUNAJU

Poročevalcu so brečale krogle okoli ušes. — Iz oklopnih avtomobilov so streljali s strojnimi puškami.

Dunaj, Avstrija, 13. februarja. Tema in groza je ležala po noči prelivanja krvi po ulicah nad veselimi stari "cesarskim mestom" in utihnilo so preroki, ki so že več mesecev natančno vedeli, da se dunajski socijalisti ne bodo nikdar borili z orožjem v rokah, kadar gre njihovi organizaciji za življenje.

Za barikadami, za vrečami peska in za raskopanim cesarskim tlakom so socialno-demokratski delavci branili "rdeči Dunaj". Zato so plačali visoko ceno v obliki številnih mrtvih in ranjenih. Isto pa velja tudi o policiji in vojaštvu, ki je branilo Dollfusovo vlado.

Na vozniki s tanki po devanskem predmestju Ottakring sem zadel na nič manj kot sedem ovir bodične žice. Pri teh ograjah so stali na straži heimwehrovi in policisti. Ko pa pridem na vogal Yasser in Copp ulice, sem prišel do socijalističnih barikad blizu socijalističnega glavnega stana. Z ugaslimi predalnimi svetilkami in bivšim avstrijskim vojakom kot šoferjem sem se počasi vozil proti okrajni stražnici. Naenkrat pa se zasveti pred mano. Tudi moj šofer takoj prižge luči in v njihovi svetlobi sem zagledal oklopni avtomobil s strelnimi stolpi. Vojaški ukazejo, da šofer zapelje avtomobil v stran in policisti s čeladno na glavi je pregledal mojo izkaznico.

V istem trenutku pridvi drug oklopni avtomobil in zavije okoli prvega vogala. Tako je prišlo streljati puške na barikade, odkoder so tudi frčale krogle iz strelnih pušk. Nato so neprestano razljale stroje puške. Pogosto je bilo tudi slišati, kako je razpočila ročna granata. Medtem sem se s policistom pred švigajočimi krogli in imanknil v vežo neke hiše. Tri minute zatem se je oklopni avtomobil zopet pojavil, da zopet obnovi napad. Nato pa streljanje na obeh straneh utihne.

Prišel sem na okrajno stražnico. — Do sedaj imamo enega mrtvega in štiri ranjene. — pravi policijski komisar. V sobi zapazim rezervni oddelek in v kotu je čepelo nekaj ujetnikov.

NEMIRI NA ŠPANSKEM

Strajkarji razbijajo železniške proge. — Policija je streljala na strajkarje.

Madrid, Španija, 13. februarja. Stavke v Madridu in v Bilbao, ki je špansko najsevernejše pristanišče, so imele za posledico izgrede, v katerih je bilo ranjenih več oseb. Nemiri se širijo po celi Španiji.

V Madridu je zastavkalo 30,000 gradbenih delavcev. Policija na konjih in peš stražarjih. V Bilbao je bilo ranjenih šest oseb, ko je policija streljala na strajkarje, ki so hoteli razdejati tir poulične železnice in ovirati promet. Poročila pravijo, da je bil komunistični štrajk 20 odstotkov uspešen. Stavkarji so metali kamionje v poulično železnico in razbili izložbena okna trgovin. Stavka se je tekot dneva razširila in odprte so bile samo gostilne in kavarne. Meščanska garda je streljala v zrak ter razgnala 100 stavkarjev, ki so hoteli zapreti železniško postajo v Portugalete, predmestju Bilbao. Poulična železnica vozi pod varstvom policije.

VTIHOTAPLJENI INOZEMCI

Ker so se delavske razmere nekoliko izboljšale, obljublajo gosterji lahkovrnežem dobre službe.

Detroit, Mich., 10. februarja. — Oblasti so prišle na sled vtihotapljanju inozemcev v Združene države.

Z vtihotapljanjem se predvsem bavijo bivši butlegarji, ki jim je prohibicija odvzela zaslužek.

Ker so se razmere v ameriški industriji nekoliko izboljšale, prav lahko dobe vtihotaplci v Kanadi lahkovrne kaline, katerim obljubljuje dobro delo in jih proti bogati odškodnini spravijo preko meje.

GEN. BLUECHER PRAVI, DA HOČE JAPONSKA NAPASTI SOVJ. UNIJO

MOSKVA, Rusija, 13. februarja. — Rusko časopisje je objavilo govor generala Vasila Konstantinoviča pred ruskim komunističnim kongresom 8. februarja. General Bluecher, ki je vrhovni poveljnik ruske armade v Sibiriji, je govoril odločno in neustrašeno kot vojak ter je rekel, da se Japonska pripravlja, da iz Mandžurije vpade v sovjetsko Sibirijo ter da Japonci navajajo manjše število svoje vojske v Mandžuriji, kot pa je v resnici.

General Bluecher je najspodobnejši članik rdeče armade v Sibiriji. V svojem govoru je rekel general Bluecher, da Japonci v Mandžuriji nimajo samo 50,000 vojakov, kot trdi japonski vojni minister general Senjuro Hajasi, temveč 130,000 vojakov ali tretjino stalne japonske vojske. Poleg tega imajo Japonci v Mančukoo 500 aeroplanov ter so zgradili 50 letališč severno od Mukdena v smeri sibirsko mejo. Poleg tega je tudi opazarjal na strategične železnice, katere so Japonci zgradili v dveh letih.

Med drugim je rekel Bluecher: — Velika razlika je, tovariši, medtem, kar japonska vlada pravi in kar dela Navzlie miroljubnemu zatrevanju zunanjega ministra vidimo, da se Japonska različno pripravlja na vojno na Daljnem istoku. Omeniti vam hočem tri dejstva, ki dokazujejo, da je japonsko vojni pripravljanje namenjeno za vzhodne sibirsko provinco.

Prvič: Japonska je zadnji dve leti zgradila mnogo strategičnih železnic. Tekom tega časa so Japonci v Mandžuriji zgradili nad 1000 kilometrov železnice, ki vse vodijo do naše meje.

Druzič: ceste. Japonska je zgradila 2200 kilometrov cest, ki vodijo ob mandžurski meji, ali pa iz notranjosti Mandžurije do naše meje, kar je za Japonce največjega strategičnega pomena.

Tretjič: letališča. Japonci so zgradili 50 letališč, ki se vsa nahajajo severno od Mukdena.

TRGOVSKA POGODBA PREKLICANA

Francija je preklicala trgovsko pogodbo z Anglijo. — Anglija je zvišala carino na francosko blago.

Pariz, Francija, 13. februarja. Prvi strel v francosko-angelski trgovinski vojni je oddala Francija s tem, da je odpovedala trgovsko in mornariško pogodbo, ter je odpoved stopila v veljavo v ponedeljek o polnoči.

Ta pogodba je bila sklenjena l. 1826 in 1892. Francoska odpoved je bila posledica angleškega učitmatuma, da Francija preklicuje svoj odlok z dne 1. januarja, po katerem je bil uvož angleškega blaga v Francijo znižan za 75 odstotkov. Angleška vlada je zagrožila, da bo z 12. februarjem povišala carino na francosko blago, ki se izvažajo v Anglijo, za 20 odstotkov, ako do tega dne ne preklicuje enjivne uvoza angleškega blaga.

V svojem odporu pravi francoska vlada, da je bila vsled obstoječih razmer prisiljena odpovedati francosko in mornariško pogodbo z Anglijo, da pa želi, da prično v najbližjem času pogajanja za novo pogodbo.

Poznavatelji gospodarskih razmer se boje, da bo ta trgovska vojna imela zelo slabe posledice ne samo za Anglijo in Francijo, temveč za celi svet, ki že sedaj trpi pod težo gospodarske krize.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FOURMERY:

OSEL

Gospod in pa gospa Fourmery, ...

"Precej bi ga bila morala izro- ...

naložila svojega starega osla na ci- ...

"Ah, tako lep osleček!" ...

Drouillard je umoval na svoj ...

Naslednji dan se je Drouillard ...

"Ti, Emil, ali ga ne bi kupila za ...

"Dobro si jo pogodil, Gašper!" ...

"Ongaj... ali ste ga pustili čez ...

"Dobra kupčija!" si je mel ro- ...

V četrtki pozno zvečer, ko sta ...

Razni preroki prehranjevalnih ...

HRANA IN ZNAČAJ

"Lepa reč," je mrmral kmet. ...

"Na vsak način ga moramo o- ...

Hrana utegne v posameznih pri- ...

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAI NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Little Falls, N. Y., je umrl Anton Terček, doma iz vasi Smre- ...

"Ko se je v Clevelandu John Novak vrnil od dela, se je pono- ...

10. februarja okrog 5. ure zjutraj je prišlo goreti v hiši ro- ...

"Dobro jutro, gospoda," je po- ...

"Ongaj... ali ste ga pustili čez ...

"Kaj še!" odvrne gospod Four- ...

Zena se nahaja v bolnici, ki se ...

Pokojni rojak, ki je na tako ...

Ivan Tavželj, Ely, Minn., je ...

Med onimi rojaki na Calu- ...

Na North Tamarack, Mich., ...

Pokojni, ki je že dalje časa ...

Neznani avtomobilist je v ...

Pokojni je bil doma iz vasi Ce- ...

Pokojni je bil doma iz vasi Ce- ...

Pokojni je bil doma iz vasi Ce- ...

Pokojni je bil doma iz vasi Ce- ...

Pokojni je bil doma iz vasi Ce- ...

Pokojni je bil doma iz vasi Ce- ...

Uprava "G. N."

DVE SIROTI Spisal A. D. ENNERY

102 — Morate vzeti suknjič nazaj, Peter. ...

In vsa v ognju je nadaljevala: ...

— Iskala je bova skupaj, mi je de- ...

Ah, mislila sem, da bom umrla od sran- ...

Brusačev obraz je izdalja globoko so- ...

Pri spominu na svoje ponižanje je brid- ...

— Nisem se mogla več upirati... Prosi- ...

— In to je moja mati, moja mati! ...

— Vas!... O, kaj še!... vas že ne, pri- ...

— Ivan Tavželj, Ely, Minn., je ...

— Med onimi rojaki na Calu- ...

— Na North Tamarack, Mich., ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

Ubogi fant ni vedel, kako bi rekel steji ...

— Gospodična, — je začel boječe, — ...

— Da... razumem, Peter, kaj mi hočete ...

— Ubogo dete! — je zašepetal brusač, ...

Luiza je pokleknila na stopnice in dvi- ...

Pred cerkvijo po maši je bila vedno naj- ...

Toda starki se ni nikamor mudilo; počas- ...

— Počakaj malo, — je dejala in vstala, ...

— Nikar se ne žuri, sinko, naberači ti ...

— Gromska strela! — je dejal Jakob in ...

— Kaj... kaj praviš?... tudi ti bi ji rad ...

— Ali pazi Peter na njo? — je vprašal. ...

— V tem rečino... Ni pa treba, da bi ta ...

— Mar si kaj opazil?... — Le naj se pazi! ...

— Za koga pa, sinko? — Jakob je v dušku izpuznil svoj kozareček, ...

Tisti hip so sedli za bližnjo mizo trije mo- ...

Videč jih, se je Frocharška zarežala. ...

— Dva dobro poznam... — Peter je molče poslušal. ...

— Vemo tudi, da je grof de Linieres naročil ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

— Peter je molče poslušal. ...

— In tedaj sem pela in klicala po vsaki ...

Koledar l. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Cena 50c

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi s velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi elabih razmer tako prizadeti, da so nas naprošili, da jih počakamo, nato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

